

Citește cu atenție textele următoare, pentru a răspunde cerințelor formulate în continuare:

A. Lectura textului literar (40 de puncte):

*Un zeu de cântă, cum se-ntâmplă câteodată,
n-atinge doar cu degetele-o liră.
El își destramă-n vânt fînța toată. Râd
pe rând, sub crug* albastru se respiră.*

*Nemaiavând figură, și nici umbră - chip,
o adiere numai și pierind
aproape ca mireasma floarei, vrajă-vânt,
el trece peste coardele de-argint.*

*Unde un cântec este, e și pierdere,
zeiască, dulce pierdere de sine.
Dar cel ce-ascultă, dobândește viu contur,
în armoniile treptat depline
un templu, un menhir*, sau crin devine.*

(Lucian Blaga, *Unde un cântec este*)

*crug – orbita unui astru, ciclul solar sau lunar, bolta cerească.

*menhir - monument megalitic funerar sau de cult, construit dintr-un bloc înalt de piatră necioplită;

1. Precizează două motive literare care susțin substratul mitic al poeziei. **(5 puncte)**
2. Explică, în 3-5 rânduri, conceptul de creație artistică, valorificând sugestiile textului dat. **(5 puncte)**
3. Interpretează semnificațiile ultimelor 3 versuri din poezia citată. **(5 puncte)**
4. Enumeră două particularități ale organizării prosodice a textului. **(5 puncte)**
5. Redactează o compunere de cel puțin 25 de rânduri, în care să prezinți rolul metaforei în configurarea mesajului artistic al textului dat.

(20 de puncte, din care 15 p. pentru conținut și 5 p. pentru redactare)

B. Lectura textului nonliterar (30 de puncte):

În mitologia tracă, muzicianul și poetul Orfeu, asociat tenebrei și luminii, este obiectul unui cult major, rezervat doar celor inițiați. În mitologia tracă, figura lui Orfeu reflectă două aspecte antagonice. De-o parte, tenebrele „guvernaute” de Dionysos, de cealaltă parte, revelația, „regizată” de Apollo-Helios. În aceasta concepție, „zeul moare pentru a renaște”, marcând ciclurile celeste, terestre și umane ale morții și ale renașterii. Riturile orfice, rezervate inițiaților, aveau drept scop continuarea anuală a ciclului anotimpurilor. Prin intermediul lui Orfeu (un mediator între oameni și divinități) riturile se adresează în final lui Dionysos. Orfeu e, în cultul inițiaților, considerat stăpânul Cunoașterii și al Imortalității. Pentru a-și asigura viața veșnică, tricii reproduceau un ritual de dezmembrare în timpul funeraliilor, o practică atestată de descoperirea mai multor schelete și ofrande fragmentate aflate într-un mare număr de morminte. În Grecia, orfismul se va transforma în doctrină filosofică, în timp ce în Tracia și în alte societăți din sud-estul Europei se va menține în tradiția folclorică până în perioada apariției creștinismului, după ce Tracia devine provincie romană.

(Dorin Maran, *Religia solară a lui Orfeu*)

1. Extrage din text două cuvinte formate prin conversiune. **(5 puncte)**
2. Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică pentru cuvintele subliniate. **(5 puncte)**
3. Scrie câte un sinonim contextual pentru termenii: *tenebre, revelația, antagonice, celeste, mediator*. **(5 puncte)**
4. Explică rolul utilizării cratimei în structurile: *de-o parte și a-și asigura*. **(5 puncte)**
5. Precizează felul ultimei subordonate din text, apoi realizează contragerea acesteia în partea de propoziție echivalentă. **(5 puncte)**
6. Prezintă două trăsături ale textului dat, care susțin caracterul nonliterar al acestuia. **(5 puncte)**

Subiectul al II-lea

(20 de puncte)

Privește cu atenție imaginea de mai jos, apoi rezolvă sarcinile de lucru formulate în continuare:

Jean-Baptiste-Camille Corot, *Orfeu conducând-o pe Euridice*

1. Prezintă două modalități specifice picturii de evidențiere a cuplului mitic în tablou. **(5 puncte)**
2. Redactează o compunere de cel puțin 25 de rânduri, despre **metamorfozele făpturii sub vraja cântecului**, valorificând sugestiile imaginii și ale textului literar de la Subiectul I.A.

Pentru obținerea punctajului acordat, vei avea în vedere:

- adecvarea conținutului la cerință, prin valorificarea creativă a relației cunoștere-trăire-expresie;
- îmbinarea monologului cu descrierea;
- propunerea unui titlu sugestiv;
- respectarea normelor de redactare și de exprimare scrisă.

(15 puncte)

Notă: toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 100 de puncte.

Timp de lucru: 3 ore.